

Tamás Attila

Költői világképek
fejlődése
Arany Jánostól
József Attiláig

Debrecen, 1998

TARTALOM

Előzetes szavak a második kiadáshoz	7
Bevezetés	11
„AZ UTOLSÓ HOMÉRIDA”	17
Az eposz-kérdés Arany föllépése előtt	17
Arany jelentkezése	20
Népiség	22
A <i>Toldi</i> világa	32
A világkép másik megformálója	40
Határok	50
Egy illúzió	52
Néhány riasztó jel	59
Toldi estéje	62
Hattyúdal	69
„EGÉSZ VILÁG SZÓTTJE KIBOMLOTT”	73
I. Az átalakulás Aranynál	73
Bolond Istók	73
A líra felé	80
II. A világkép kiteljesedése a XX. században	91
1. Az <i>én</i> költészete	91
„Az utcán por, bűz...”	91
A megszépítő formai feloldás útján	95
2. A másik tükörcső	104
Felszín és lényeg	104
Ellenséges világ	105
„Harcunk a magyar pokollal van”	113
„Egész világ szóttje kibomlott”	118
Végpont – és új utak	124

KÜZDELEM EGY ÚJ VILÁGKÉPÉRT	127
I. Rend a romokban	128
Az epika útján	137
II. A megszerkesztett rend világa	144
„Az egész emberiség nevében”	144
Szemléleti forma	147
Megszerkesztett világ	152
Visszatérő formai elemek	158
A külváros költészete	160
Visszatérő tárgyi motívumok	163
Téli éjszaka	168
Idő	173
„Óda”	177
Egyetemesség	180
„Virrasztok”	189
„...a törvény szövedéke...”	191
Utószó	197